

Силабус курсу

Цивільне право (Загальна частина)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 Право»

Спеціальність – 081 Право»

Освітньо-професійна програма «Право»

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного права і процесу

Слома Валентина Миколаївна

Контактна інформація v.sloma@wunu.edu.ua, +380679453210

Опис дисципліни

Метою дисципліни «Цивільне право (Загальна частина)» є формування у студентів теоретичних і прикладних знань у сфері цивільно-правових відносин, опанування основних категорій науки цивільного права, набуття знань, умінь і навичок, пов'язаних з особливостями правового регулювання майнових і особистих немайнових відносин.

Завдання вивчення дисципліни: ознайомлення студентів із основними положеннями Загальної частини цивільного права України; формування у студентів цілісної системи теоретичних знань з дисципліни «Цивільне право (Загальна частина)»; вироблення у студентів вмінь характеризувати сутність цивільних правовідносин; набуття умінь тлумачити чинне цивільне законодавство; вироблення навичок застосовувати на практиці норми цивільного законодавства; формування практичних навичок розв'язання практичних ситуацій, складання документів тощо для їх використання у майбутній професійній діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Цивільне право в системі права України. 2. Цивільне	Знати поняття цивільного права його місце в системі права України. Розуміти сутність методів. Функцій та принципів цивільного права. Аналізувати систему цивільного законодавства.	усне опитування, тесту-

	законодавство.	Усвідомлювати співвідношення цивільного права та цивільного законодавства.	вання
2 / 2	3. Цивільні правовідносини. 4. Об'єкти цивільних правовідносин.	Знати структуру, види та підстави виникнення цивільних правовідносин. Вміти розрізняти об'єкти цивільних правовідносин, визначати їх характерні риси.	кейси, тестування
2 / 1	5. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	Усвідомлювати особливості права та обов'язків фізичних осіб залежно від обсягу їх дієздатності.	кейси, тестування
2 / 1	6. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.	Розуміти сутність юридичної особи як суб'єкта цивільних відносин. Вміти розрізняти юридичних осіб залежно від способу та мети створення.	
2 / 1	7. Держава і територіальні громади як суб'єкти цивільних правовідносин.	Усвідомлювати особливості участі держави та територіальних громад у цивільних правовідносинах.	кейси, усне опитування, тестування
2 / 1	8. Правочини	Знати умови дійсності правочинів, могли охарактеризувати правову природу певного правочину. Знати підстави визнання правочину недійсним. Усвідомлювати наслідки, які спричиняє визнання правочину недійсним.	
2 / 1	9. Представництво і довіреність.	Усвідомлювати суть представництва у цивільних правовідносинах. Знати повноваження представника, а також наслідки, які настають у випадку укладення правочину за межами повноважень представника. Готувати проекти довіреностей.	кейси, усне опитування
2 / 1	10. Строки. Позовна давність.	Знати відмінності між строками і термінами. Розуміти сутність понять: «позовна давність», «зупинення позовної давності», «переривання позовної давності».	
2 / 1	11. Здійснення та захист цивільних прав	Розуміти способи здійснення та захисту цивільних прав. Усвідомлювати переваги та недоліки застосування самозахисту цивільних прав.	кейси, усне опиту-

2 / 1	12. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.	Розуміти суть поняття «особисті немайнові права», його особливості. Знати види особистих немайнових прав фізичних осіб, особливості їх реалізації та захисту.	вання
2 / 1	13. Право власності	Розуміти сутність поняття «право власності», «зміст права власності». Знати підстави виникнення та припинення права власності.	кейси, тестування
2 / 1	14. Право приватної власності фізичних осіб 15. Право приватної власності юридичних осіб	Вміти характеризувати підстави набуття права приватної власності фізичних осіб, правовий статус власників майна. Знати підстави набуття права приватної власності юридичних осіб. Розуміти особливості набуття та реалізації права власності окремими юридичними особами.	усне опитування, тестування
2 / 2	16. Право державної власності. 17. Право комунальної власності.	Знати підстави набуття права державної та комунальної власності. Розуміти повноваження органів, які здійснюють управління майном, яке перебуває у державній або комунальній власності.	кейси, тестування
2 / 1	18. Право спільної власності	Розуміти відмінності між правом спільної часткової та спільної сумісної власності. Знати правомочності співвласників щодо володіння, користування та розпорядження майном, яке перебуває у спільній власності.	кейси, тестування
2 / 1	19. Речові права на чуже майно.	Знати види речових прав на чуже майно, а також особливості їх правового регулювання.	
2 / 1	20. Захист права власності.	Знати види способів захисту права власності. Вміти обґрунтовувати умови пред'явлення позову про захист права власності та передбачати наслідки їх пред'явлення для сторін.	кейси, тестування, усне опитування
2 / 1	21. Правове регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною діяльністю.	Знати поняття права інтелектуальної власності, його місце в системі права України та особливість міжгалузевого характеру	вання

2 / 2	22. Загальні положення про зобов'язання	Усвідомлювати сутність поняття «зобов'язання». Знати підстави виникнення зобов'язань, вміти характеризувати види цивільно-правових зобов'язань.	кейси, тестування, усне опитування
2 / 2	23. Цивільно-правовий договір. 24. Виконання зобов'язань.	Вміти тлумачити поняття «цивільно-правовий договір». Усвідомлювати порядок укладення договору. Знати види цивільно-правових договорів. Розуміти принципи виконання цивільно-правових зобов'язань та усвідомлювати їх роль для сторін у процесі виконання зобов'язання.	кейси, усне опитування
2 / 2	25. Забезпечення виконання зобов'язань	Усвідомлювати значення інституту забезпечення виконання зобов'язань у цивільному праві. Вміти характеризувати види забезпечення зобов'язань.	кейси, тестування
2/2	26. Відповідальність за порушення зобов'язання 27. Припинення зобов'язання.	Знати умови та підстави настання цивільно-правової відповідальності. Вміти характеризувати види цивільно-правової відповідальності. Знати підстави припинення зобов'язань та їх наслідки для сторін.	кейси, усне опитування

Літературні джерела Нормативні акти

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Сімейний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
4. Земельний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
5. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
7. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
9. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

11. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки. Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
12. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 р. № 2654-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>
13. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 р. № 898-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>
14. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>
15. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>
16. Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові: Закон України від 30.09.2020 р. № 931-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/931-20#n249>

Рекомендована література

17. Бельо Л.Ю., Ткаченко М.А. Інститут позовної давності у праві зарубіжних країн та України: порівняльно-правовий аналіз. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 32-37.
18. Блащук Т. Право на медичну допомогу та його реалізація в умовах пандемії COVID-19. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 11. С. 5-12.
19. Боднар Т.В. Деякі питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із майновими правами дитини. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 38-44.
20. Грущинська Н. Характеристика нерухомого майна як об'єкта цивільних прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 2. С. 23-30.
21. Грущинська Н.І., Тур О.Т. Підприємство як єдиний майновий комплекс – обороноздатний об'єкт цивільних прав. *Право і суспільство*. 2023. № 2. Т. 1. С. 53-59.
22. Дайджест судової практики у сфері цивільного права та процесу за I півріччя 2022 року. Випуск 1. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/publications/%D0%94%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8_06072022.pdf
23. Дзюба А.Є. Цивільно-правовий механізм надання згоди на посмертне донорство органів і тканин у цілях трансплантації: європейський досвід та українські перспективи. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 6 (47). С. 34-38.
24. Дюкарева-Бержаніна К.Ю. Сучасні законодавчі реалії щодо набуття авторських майнових прав на об'єкти, створені у зв'язку із виконанням трудового договору чи на замовлення. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 57-62.
25. Заболотна Н.Я. Інформація як самостійний об'єкт цивільного права: теоретичне дослідження. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 104-106.
26. Ільків О.В. Право володіння як передумова набуття права власності за набувальною давністю. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 6. Т. 1. С. 44-49.
27. Карнаух Б. Зловживання правом та його правові наслідки. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 9. С. 31-36.
28. Комарницька І.І., Буцяк М. Поняття, ознаки та види цивільно-правової відповідальності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 159-162.
29. Короед С.О. Відступлення права власника на витребування нерухомого майна з чужого незаконного володіння (цесія віндикаційної вимоги). *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. № 1. С. 19-24.

30. Майданик Р.А. Речове право: підручник. Київ : Алерта, 2019. 1102 с.
31. Марченко В. Щодо питання здійснення нотаріусом захисту суб'єктивних цивільних прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 3. С. 31-35.
32. Мороз О.В. Зміст цивільно-правового договору. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 69-74.
33. Мороз О.В. Поняття цивільно-правового договору. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 90-95.
34. Москалюк Н. Право оперативного управління в системі речових суб'єктивних цивільних прав. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 1. С. 158-163.
35. Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах щодо визнання односторонніх правочинів недійсними. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/KCS_26_01_2021.pdf
36. Опанашук Ю. Парадигмальні підходи до сутності нотаріального посвідчення правочинів. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 10. С. 27-31.
37. Парасюк М.В. Сутність і правова природа юридичної особи. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 3. С. 76-80.
38. Практика Верховного Суду у справах про захист речових прав. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/praktika-verhovnogo-sudu-u-spravah-pro-zahist-rechovih-prav.html>
39. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. 2-ге вид., доп. та перероб. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 908 с.
40. Рим Т.Я. Зміна та припинення інвестиційних правовідносин як спосіб захисту цивільних прав та інтересів. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. Вип. 2. С. 72-76.
41. Скрипник В. Аліменти як об'єкти цивільних право. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 9. С. 60-65.
42. Слома В.М. Цивільно-правові зобов'язання з множинністю суб'єктів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 384 с.
43. Слома В.М. Участь представника у цивільних правовідносинах. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 4 (24). С. 119-123.
44. Слома В., Москалюк Н. Межі та обмеження здійснення цивільних прав. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. Вип. 2 (30). С. 109-114.
45. Слома В.М. Відступлення права вимоги та переведення боргу у зобов'язаннях з множинністю осіб. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. Вип. 2 (22). С. 113-118.
46. Спасибо-Фатєєва І. Значення державної реєстрації для набуття права власності на нерухомість. *Право України*. 2020. № 11. С. 127-141.
47. Спасівцев Д.С. Проблеми визнання права власності на об'єкт незавершеного будівництва в контексті сучасних законодавчих ініціатив. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2021 № 49. С. 94-97.
48. Стефанчук М. Особливості договірної відповідальності в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми правознавства*. 2023. № 1 (33). С. 166-172.
49. Тарасенко Л.Л. Новий закон про авторське право (2022): виклики та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 171-174.
50. Ткачук А.В. Співвідношення зобов'язальних способів захисту цивільних прав (реституція та кондиція). *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Вип. 1. С. 49-54.
51. Ходико Ю.Є. Правовий режим об'єкта речових прав на чужу річ. *Право і суспільство*. 2023. № 2. Т. 2. С. 77-83.
52. Ходирєва А. Звернення стягнення на майно, передане в довірчу власність: окремі питання. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 2. С. 21-25.

53. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданика. 5-те вид., стереотипне. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 976 с.
54. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. Київ: 2018. 736 с.
55. Яшарова М.М., Матюшенко М.В. Особливості використання об'єктів інтелектуальної власності в соціальних мережах. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 101-106.
56. Draft Common Frame of Reference (DCFR). URL: <https://www.trans-lex.org/400725/ /outline-edition/>
57. Galyna Myronova. Digitalization of healthcare in Ukraine: legal support of public and private interests. *Підприємництво, господарство і право*. 2022. № 3. С. 40-47/
58. Liliana Sishchuk, Viktoriia Vasylieva. Particularities of functioning of the general meeting of a joint-stock company under martial law. *Підприємництво, господарство і право*. 2022. № 3. С. 48-55.
59. Roman Tashian. Invalid transactions in private law doctrine. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 11. С. 42-47.
60. Taras Sofiiuk, Larysa Neskorodzhena, Yuliia Kabenok. The right of the natural person to individuality. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 11. С. 27-41.
61. Vladyslav Teremetskyi, Olga Avramova, Olexander Svitlychnyy, Valentyna Sloma, Oleh Bodnarchuk, Armeni Telestakova, Veronika Kokhan. Housing Rights Protection in the Context of Legislation and Judicial Practice of Ukraine. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2021. Volume 24 (Special Issue 1). URL: <https://www.abacademies.org/articles/housing-rights-protection-in-the-context-of-legislation-and-judicial-practice-of-ukraine-11392.html>
62. Nataliia Maika, Natalia Kalyniuk, Valentyna Sloma, Liudmyla Sheremeta, Leonid Kravchuk, Kateryna Stefanyshyn and Larysa Kravchuk. Basic of Medicinal Products Reimbursement: A Comparative-legal Analysis to Ukraine: An update. *Biomedical and Pharmacology Journal*. 2021. №14 (2). URL: <https://biomedpharmajournal.org/vol14no2/basic-of-medicinal-products-reimbursement-a-comparative-legal-analysis-to-ukraine-an-update/>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (РКР)	Заліковий модуль 3 (КПІЗ)	Екзамен	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Опитування під час занять (1-13 теми по 5	1. Опитування під час занять (14-27 теми по	1. Підготовка КПІЗ = 40 балів. 2. Захист КПІЗ =	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) =	100

балів) = 65 балів. 2. Письмова робота (1-13 теми) = 35 балів.	5 балів) = 70 балів. 2. Письмова робота (14-27 теми) = 30 балів.	40 балів. 3. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	20 балів. 2. Теоретичне запитання = 30 балів. 3. Практичне завдання = 50 балів.	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом